

Wydział Gospodarki Gminnej

***Informacja na temat stanu sanitarnego i ochrony środowiska na terenie Gminy Mszczonów
w tym informacja o systemie gospodarowania odpadami na terenie gminy za 2023 rok.***

Maj 2024r.

ZAOPATRZENIE W WODĘ

Gmina Mszczonów posiada sieć wodociągową o łącznej długości 226,2 km. Do budynków doprowadzonych jest łącznie 2710 przyłączy.

Stan sieci wodociągowej oceniany jest jako dobry, a jakość dostarczanej wody spełnia wymagania rozporządzenia w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi. Na terenie gminy funkcjonuje 8 ujęć wody podziemnej w miejscowościach: Mszczonów, Pogorzałki, Marków Towarzystwo, Piekary, Osuchów (dwa ujęcia), Badowo-Dańki oraz w miejscowości Lindów .

GOSPODARKA ŚCIEKOWA

Ścieki socjalno - bytowe oraz przemysłowe z terenów Mszczonowa oraz skanalizowanych terenów gminy odprowadzane są do komunalnej oczyszczalni ścieków, eksploatowanej przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Mszczonowie. Jest to oczyszczalnia biologiczna składająca się z następujących urządzeń: sitopiaskowników, osadnika wstępnego, reaktorów biologicznych i osadników wtórnych radialnych. Ścieki bytowe z obiektów mieszkalnych i usługowych oraz ścieki technologiczne ze wszystkich zakładów zlokalizowanych w mieście kierowane są na oczyszczalnię ścieków, a po ich oczyszczeniu do Okrzeszy w 7,0 km jej biegu. Gmina Mszczonów posiada sieć kanalizacyjną o długości 40,6 km, w tym na terenie miejskim 26,5 km, a na obszarach wiejskich zaledwie – 14,1 km (w miejscowościach Grabce Józefpolskie, Adamówek, Sosnowica, Wymysłów, Kamionka, Badowo-Dańki, Ciemno-Gnojna). Liczba wszystkich przyłączy kanalizacyjnych wynosi 1 155.

Z sieci kanalizacyjnej korzystają mieszkańcy miasta Mszczonów oraz mieszkańcy miejscowości: Grabce Józefpolskie, Adamówek, Sosnowica, Wymysłów, Kamionka, Badowo-Dańki, Ciemno-Gnojna – 940 podpisanych umów.

Na terenach niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej mieszkańcy, gromadzą ścieki w zbiornikach bezodpływowych lub w przydomowych oczyszczalniach ścieków. W gminnej ewidencji w 2023r. było 1071 zbiorników bezodpływowych oraz 118 przydomowych oczyszczalni ścieków (w 2022r- 99). łącznie na koniec 2023r. zawartych było 1190 umów na wywóz nieczystości ciekłych gromadzonych w zbiornikach bezodpływowych i przydomowych oczyszczalniach ścieków, z czego w samym 2023r. zawartych zostało 277 umów.

Realizując obowiązki nałożone na gminę ustawą o utrzymaniu czystości i porządku, pracownicy Urzędu w 2023r. przeprowadzili 332 kontrole dotyczące sposobu gromadzenia nieczystości ciekłych na nieruchomościach, które nie są podłączone do systemu kanalizacji sanitarnej oraz pozbywania się nieczystości ciekłych z nieruchomości. Przedmiotem kontroli było również posiadanie umowy z uprawnionym przedsiębiorcą oraz przedstawienie dowodów potwierdzających korzystanie z usług. Pracownicy Urzędu Miejskiego w Mszczonowie przeprowadzili również w 2023r. 5 kontroli dotyczących przedsiębiorców, którzy na terenie Gminy Mszczonów posiadają zezwolenie Burmistrza Mszczonowa na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych. W żadnym przypadku nie stwierdzono nieprawidłowości.

Z własnego budżetu Gmina dofinansowuje mieszkańcom budowę przydomowych oczyszczalni ścieków w wysokości do 50% poniesionych kosztów zakupu oczyszczalni, ale nie więcej niż do

6000 zł. W 2023r. Gmina Mszczonów udzieliła na ten cel dotacji 2 osobom w łącznej wysokości 12 000 zł.

WODY POWIERZCHNIOWE

Obszar Gminy Mszczonów obejmuje sieć powierzchniowych wód płynących, która położona jest w dorzeczu rzeki Bzury (północna i południowo - zachodnia części gminy) oraz w dorzeczu rzeki Jeziorki i Pilicy (część południowo-wschodnia). Teren gminy jest odwadniany poprzez fragmenty zlewni cząstkowych: Okrzeszy (w części zachodniej), Pisi - Gągoliny (w części środkowej i wschodniej), Korabiewki (w części południowo-zachodniej) i w części południowo-wschodniej przez Jeziorkę i Pilicę (zlewnia Mogielanka).

Długości rzek na obszarze Gminy Mszczonów wynoszą: Okrzeszy około 7,6 km, Pisi - Gągoliny około 3,2 km, Korabiewki około 4,4 km i Jeziorki około 5,1 km (w zlewni Pilicy nie ma żadnego znaczącego ciek). Najdłuższa z rzek – Pisia Gągolina wraz ze swoim dopływem Okrzeszą odwadniają około połowy obszaru gminy.

Największe znaczenie pod względem gospodarczym ma w gminie rzeka Okrzesza. Jest ona odbiornikiem ścieków komunalnych dla miasta Mszczonowa.

MELIORACJE I OBIEKTY MAŁEJ RETENCJI

Woda jest ważnym elementem środowiska przyrodniczego. Spełnia ona wiele funkcji. Stanowi podstawowy czynnik rozwoju cywilizacyjnego i gospodarczego oraz kształtuje zróżnicowanie elementów biologicznych.

Retencja pozwala na zmagazynowanie części odpływu wody w okresach jej nadmiaru oraz wykorzystanie nagromadzonej wody w okresach posusznych. Jest to równoznaczne ze zwiększeniem zasobów wodnych, czyli poprawą struktury bilansu wodnego.

Rolę odbiorników nadmiaru wody na obszarach użytków rolnych pełnią rowy melioracyjne. Łączna długość rowów melioracyjnych na terenie gminy wynosi 22,6 km. Powierzchnia gruntów zmeliorowanych wynosi 1087,78 ha, w tym zdrenowanych jest 1 047,59 ha użytków rolnych. O stan istniejących urządzeń melioracyjnych dba Gminna spółka wodna. Środki finansowe na realizację swych zadań Spółka pozyskuje ze składek wpłacanych przez właścicieli gruntów zmeliorowanych, z dotacji przekazywanych przez Wojewodę Mazowieckiego, Marszałka Województwa Mazowieckiego oraz Gminę Mszczonów z budżetu, na podstawie uchwały NR XXXVIII/340/21 Rady Miejskiej w Mszczonowie z dnia 1 grudnia 2021 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej dla spółek wodnych z budżetu Gminy Mszczonów, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania. W 2023r. Gminna spółka wodna otrzymała dotację z budżetu Gminy w wysokości 34 598,21zł, którą przeznaczyła na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych na obszarze funkcjonowania Gminnej Spółki Wodnej w Mszczonowie poprzez konserwację urządzeń melioracji wodnych w miejscowościach Adamówek, Kamionka, Marków Towarzystwo, Grabce Józefpolskie, Badów Górny, Wymysłów, Sosnowica i Mszczonów. Łącznie poddano konserwacji 2 580 mb rurociągów drenarskich oraz odmulono jedną studzienkę krytą.

Na obszarze Gminy Mszczonów zlokalizowane są obiekty zabudowy hydrotechnicznej. Istniejące zbiorniki wodne, jazy oraz obiekty stawowe, mogą być z powodzeniem wykorzystywane do retencjonowania i racjonalnego wykorzystania zasobów wód, poprawiając w istotnym stopniu bilans wodny w tej części dorzecza Bzury i Jeziorki.

Główne zbiorniki retencyjne w gminie to zbiornik „Św. Anna” o powierzchni 11,01 ha (pojemność 121,6 tys. m³) oraz zbiornik „Dwóržno” o powierzchni 2,37 ha (pojemność 30,8 tys. m³). W północnej części gminy znajdują się stawy rybne „Stawy Gnojna im. Rodziny Bieleckich”, nieużytkowane i objęte ochroną prawną w formie rezerwatu przyrody. Inne mniejsze stawy rybne zlokalizowane są w Wygnance i w Osuchowie.

OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU

Na terenie Gminy Mszczonów obszary prawnie chronione zajmują 4 700 ha, tj. 32,4% ogólnej powierzchni gminy.

OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Bolimowsko - Radziejowicki z doliną środkowej Rawki Obszar Chronionego Krajobrazu o łącznej powierzchni 25 753 ha został utworzony w 1997 roku dla ochrony cennych krajobrazowo dolin: Pisi Gągoliny, Pisi Tucznej i Okrzeszy, terenów dolinnych, kompleksów leśnych, licznych jazów młyńskich oraz rozlewisk.

Cała wschodnia i południowo-wschodnia część Gminy Mszczonów o powierzchni (43,3 km², co stanowi 31,77 % powierzchni gminy) została włączona prawną ochroną konserwatorską w rozległy system ochrony krajobrazu, jako Obszar Chronionego Krajobrazu pn.: Bolimowsko- Radziejowicki z doliną środkowej Rawki Obszar Chronionego Krajobrazu. W strukturze użytkowania gruntów tego obszaru dominują głównie: użytki rolne - 2245 ha, lasy - 940 ha oraz wody powierzchniowe – 26,0 ha.

REZERWATY PRZYRODY

Zajmują one powierzchnię 119,10 ha gminy, i jest to:

- Rezerwat „Grądy Osuchowskie” - leśny, o powierzchni 99,75 ha, dla ochrony zróżnicowanych zbiorowisk grądowych oraz boru bagienno-łaskowego o charakterze reliktowym z chronionymi gatunkami roślin. Powstał w 1982 roku.
- Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy pn.: „Stawy Gnojna im. Rodziny Bieleckich” o powierzchni 19,35 ha, który jest jednocześnie rezerwatem przyrody utworzonym w 2004r. Jego utworzenie ma na celu ochronę zbiorowisk wodno-łaskowych i bogatej awifauny, jako wysokiej wartości walor florystyczno-faunistyczny tego regionu.

POMNIKI PRZYRODY

Na terenie gminy występuje łącznie 26 pomników przyrody.

Aleje drzew:

- lipowa - w Osuchowie, składająca się z 3 odcinków; drzewa osiągają wiek około 120-130 lat (jednostronne zadrzewienia lipowe przy kościele, aleja jesionowo - lipowa

przed parkiem, wzdłuż głównej drogi we wsi, aleja lipowa przy drodze Osuchów-Lutkówka)

ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA

Na terenie Gminy Mszczonów zanieczyszczenia do powietrza wprowadzane są przez źródła przemysłowe energetyczne i technologiczne oraz kotłownie indywidualne budynków mieszkalnych. W znacznej części są to źródła opalane węglem. Źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza jest również transport oraz bazy magazynowe i stacje paliw.

Głównym problemem w zakresie zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy Mszczonów jest tzw. emisja niska, związana ze stosowaniem paliw o niskiej jakości oraz z działalnością małych zakładów, nie podlegających obowiązkowi posiadania pozwolenia na emisję do powietrza gazów i pyłów. Dla terenów wiejskich jej uciążliwość wynika głównie z rozproszenia źródeł emisji (emisja niska z palenisk domowych). W znacznej części są to źródła opalane węglem. Ze względu na koncentrację ośrodków przemysłowych na terenie miasta, obszary te są w największym stopniu narażone na skutki emisji antropogenicznej (przemysłowej, niskiej i komunikacyjnej).

Istotnym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenie gminy jest transport drogowy. Przez gminę przebiegają ważne trasy komunikacyjne DK nr 8 i 50. Ponadto z transportem drogowym związane są również firmy magazynowe, logistyczne oraz stacje paliw. Na skutek czynności eksploatacyjnych do atmosfery emitowane są zanieczyszczenia gazowe: tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla i węglowodory aromatyczne oraz zanieczyszczenia pyłowe w postaci związków: ołowiu, kadmu, niklu i miedzi.

W 2018r. na terenie gminy zamontowane zostały cztery Sensory mierzenia jakości powietrza firmy Airly Sp. zo.o., a w 2023r. dodatkowo zakupiono 2 czujniki, z których jeden zamontowany jest na ul. 3-Maja 2, a drugi – na ul. Jaśminowej 6. Czujniki pobierają następujące dane pomiarowe:

- temperaturę powietrza wyrażoną w stopniach Celcjusza,
- wilgotność,
- ciśnienie,
- prędkość wiatru
- stężenie pyłów zawieszonych PM1, PM2,5, PM 10.

Wyniki pomiarów są dostępne na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Mszczonowie w zakładce *Czujniki jakości powietrza*.

Najbliższy punkt pomiarowy Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska zlokalizowany jest w Żyrardowie przy ul. Roosevelta.

Dane pobierane z czujników jakości powietrza pozwalają na analizę stężeń pyłów w okresie 12 miesięcy ze wszystkich czujników i określenie na tej podstawie Indeksu jakości powietrza. W ten sposób możliwe było ustalenie, iż najlepsza jakość powietrza stwierdzono w mieście Mszczonów w dniu 7 sierpnia 2023r. – Indeks jakości powietrza: bardzo dobry, PM10 - 3 µg (Mikrogram)/m³, PM 2,5 - 2 µg/m³, PM1 - 1 µg/m³. Natomiast najgorszej jakości powietrze stwierdzono w dniu 1 grudnia 2023r. – Indeks jakości powietrza: dostateczny, co oznacza, iż zanieczyszczenie powietrza stanowiło zagrożenie dla zdrowia (szczególnie dla osób chorych,

starszych, kobiet w ciąży oraz małych dzieci) oraz mogło mieć negatywne skutki zdrowotne. Należało rozważyć ograniczenie (skrócenie lub rozłożenie w czasie) aktywności na wolnym powietrzu, szczególnie jeśli ta aktywność wymagała długotrwałego lub wzmożonego wysiłku fizycznego. Tego dnia wystąpiły następujące stężenia: PM10 -80 µg/m³, PM 2,5 - 65 µg/m³, PM1 -35 µg/m³.

Wychodząc naprzeciw potrzebom w zakresie likwidacji niskiej emisji, a także ze względu na zainteresowanie mieszkańców, Gmina Mszczonów dofinansowuje wymianę przestarzałych pieców centralnego ogrzewania. W 2023r. udzielono 20 dotacji i wydatkowano kwotę 119 232,13zł. Ponadto na terenie Urzędu Miejskiego działa Punkt konsultacyjno – informacyjny Programu Czyste powietrze, w którym można uzyskać pomoc w wypełnieniu wniosków o dofinansowanie i płatność oraz zapoznać się z warunkami programu.

Stosownie do informacji uzyskanych na podstawie deklaracji składanych przez mieszkańców do CEEB, przyznawanych dotacji z budżetu gminy i składanych wniosków o dofinansowanie z Programu Czyste Powietrze, ustalono, iż w 2023r. na terenie gminy zostały trwale zlikwidowane 43 piece i w ich miejsce zamontowano:

- 1) 1 piec elektryczny,
- 2) 9 pieców na biomasę (pellet, drewno)
- 3) 18 pomp ciepła,
- 4) 22 pieców na gaz.

Pozyskane przez mieszkańców dofinansowanie na przedsięwzięcia dotyczące ochrony środowiska przedstawiały się następująco:

- 1) Program „Czyste Powietrze” 1 189 425,81zł (na podstawie informacji NFOŚiGW)
- 2) Program „Mój Prąd” 196 000,00zł
- 3) Budżet gminy (programy lokalne (gminne) wspierające zmianę sposobu ogrzewania) 119 232,13

Z budżetu gospodarstw domowych (środki własne mieszkańców) wydatkowano 1 117 473,14 zł. Łącznie daje to kwotę 2 622 131,08 zł

Na podstawie wykonanej inwentaryzacji źródeł ciepła na terenie Gminy i corocznie aktualizacji realizowanej na potrzeby sprawozdania z ochrony powietrza składanego przez Gminę do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie ustalono, iż na terenie gminy jest do wymiany jeszcze 1240 kotłów na paliwa stałe, w tym 962 kotły bezklasowe.

Realizując obowiązki nałożone na gminę uchwałą nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu, pracownicy Urzędu przeprowadzili w 2023r. 41 kontroli nieruchomości, na których, zgodnie z inwentaryzacją, znajdują się piece wymagające wymiany. W czasie kontroli weryfikowano czy dane podane do CEEB są zgodne ze stanem rzeczywistym, sprawdzano faktury za zakup węgla i certyfikaty jakości, informowano o możliwych do pozyskania dofinansowaniach na wymianę źródeł ciepła. Sprawdzano również czy nie dochodzi do spalania odpadów.

Mycie na mokro

GOSPODARKA ODPADAMI

Z regulacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wynika, że obowiązkiem gminy jest zorganizowanie powszechnego systemu odbierania odpadów komunalnych, z czym wiąże się przejęcie odpowiedzialności przez gminy w zakresie prawidłowego gospodarowania tymi odpadami, aby m.in. możliwe było osiągnięcie wyznaczonych celów, jakim jest selektywne gromadzenie odpadów i ich zbiórka, ograniczenie składowania odpadów biodegradowalnych oraz zapewnienie odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu tych odpadów. Obowiązkom gmin towarzyszą obowiązki mieszkańców gmin, którzy mają w tym systemie uczestniczyć.

W art. 3 ust. 2 pkt 1–16 u.u.c.p.g. wyliczono rodzaje działań, które mają służyć zorganizowaniu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zadania, jakie (w szczególności) gminy muszą podejmować:

1) tworzą warunki do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewniają wykonanie tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych.

Utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Gminy Mszczonów. W ramach swojej działalności Zakład zapewnia:

- a) codzienną obsługę miasta w ramach bieżącego utrzymania porządku i czystości ogólnej, tj. zbieranie luźno porzuconych odpadów z ulic, opróżnianie koszy ulicznych oraz parkowych, porządkowanie wjazdów do miasta,
- b) utrzymanie porządku i czystości ogólnej na rynku miasta (także w każdą sobotę i niedzielę),
- c) porządkowanie miejsc użyteczności publicznej (parki, skwery, koryto rzeki, place itp.) na terenie miasta oraz w m. Osuchów (centrum),
- d) porządkowanie przystanków na terenie miasta i gminy (opróżnianie przepelnianych koszy wraz z utrzymaniem porządku w wiatkach przystankowych),
- e) sprzątanie ulic miasta w części przy krawężnikowej.

2) zapewniają budowę, utrzymanie i eksploatację własnych lub wspólnych z innymi gminami m.in.:

- a) stacji zlewnych, w przypadku, gdy podłączenie wszystkich nieruchomości do sieci kanalizacyjnej jest niemożliwe lub powoduje nadmierne koszty.

Ścieki socjalno - bytowe oraz przemysłowe z terenów, na których wybudowana jest sieć kanalizacyjna odprowadzane są do komunalnej oczyszczalni ścieków, eksploatowanej przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Mszczonowie, na terenie której zlokalizowana jest również stacja zlewna.

- b) instalacji i urządzeń do zbierania, transportu i unieszkodliwiania zwłok zwierzęcych lub ich części

Gmina Mszczonów jest członkiem Związku Międzygminnego „Mazowsze Zachodnie” z siedzibą w Mszczonowie, który w ramach swojej statutowej działalności prowadzi Zbiornicę Sanitarną

Padłych Zwierząt oraz zajmuje się zbieraniem, transportem i przekazaniem do utylizacji zwłok zwierzęcych

c) szaletów publicznych

Na terenie Mszczonowa na stałe zlokalizowane są cztery kabiny sanitarne, serwisowane jeden raz w tygodniu przez firmę posiadającą zezwolenie Burmistrza Mszczonowa na odbiór i transport nieczystości ciekłych, która przedstawi najkorzystniejszą ofertę cenową na realizację zadania. W sezonie wiosenno -jesiennym w zależności od stwierdzanych potrzeb ustawiane są dodatkowe kabiny.

W roku 2022r. przekazano do użytkowania szalet znajdujący się w Parku miejskim.

3) obejmują wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

W roku 2023 na terenie gminy Mszczonów odbieraniem i przekazaniem do dalszego zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych zajmowało się **Przedsiębiorstwo Usługowe HETMAN Sp. z o.o. z siedzibą przy al. Krakowskiej 110/114, 00-971 Warszawa**. Podmiot ten został wyłoniony w drodze przetargu nieograniczonego.

Na terenie Gminy Mszczonów stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi uzależnione są od liczby osób zamieszkujących na nieruchomości i w 2023r. wynosiły:

- opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny - 33,00zł miesięcznie od każdej osoby zamieszkującej daną nieruchomość;

- opłata podwyższona za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny - 66,00zł miesięcznie od każdej osoby zamieszkującej daną nieruchomość;

- ustalono zwolnienie w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, w wysokości 3,00 zł miesięcznej opłaty od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość.

W 2023 r. z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wpłynęło do budżetu gminy 4 189 626,13 zł. Zgodnie z art. 6r ust 1ab środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina gromadzi na wyodrębnionym rachunku bankowym.

Wydatki poniesione w 2023 r. na system gospodarowania odpadami kształtowały się następująco:

- 1) 3 555 936,03 zł - odbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych,
- 2) 39 620,19 zł - przyjęcie i zagospodarowanie odpadów w PSZOK,
- 3) 133 715,08 zł – wynagrodzenia pracowników oraz prowizja za inkaso dla sołtysów,
- 4) 79 534,50 zł - zakup worków do segregacji, taśm i czytnika do kodów kreskowych,
- 5) 13 788,30 zł – aktualizacja oprogramowania komputerowego do obsługi systemu gospodarowania odpadami komunalnymi,

5) 2 853,60 zł - działalność informacyjna.

łącznie: 3 825 447,70 zł

W ramach zorganizowanego przez Gminę Mszczonów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zebrano następujące ilości odpadów:

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Ilość odpadów w Mg
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	94,24
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	288,28
15 01 07	Opakowania ze szkła	195,12
16 01 03	Zużyte opony	37,88
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	126,86
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	6,22
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	450,72
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2 534,14
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	175,92
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	1,68
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,94
Razem :		3 785,14

Na terenie gminy funkcjonuje system workowy w zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej oraz system pojemnikowy w zabudowie wielorodzinnej. Gmina przejęła na siebie obowiązek wyposażania nieruchomości w worki na odpady segregowane (w zabudowie jednorodzinnej) i pojemniki do segregacji (w zabudowie wielorodzinnej).

4) tworzą w sposób umożliwiający łatwy dostęp wszystkim mieszkańcom gminy punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych

W lutym 2023r. Gmina Mszczonów uruchomiła funkcjonowanie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, znajdującego się w Wymysłowie przy ul. Kolejowej 1.

W ramach PSZOK utworzony został punkt napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami.

Informacja o ilości odpadów komunalnych z terenu gminy Mszczonów zebranych w PSZOK w 2023r.

	Rodzaj odpadu	Masa [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,7800
15 01 06	Opakowania z tworzyw sztucznych	1,4600
15 01 07	Opakowania ze szkła	1,2000
16 01 03	Zużyte opony	2,8660
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	19,1460
20 01 11	Tekstylia	1,7520
20 01 19*	Środki ochrony roślin	0,0009
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,0018
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,4800
20 01 26*	Oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25	0,0910
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0175
	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,0240
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35	2,4660
20 01 39	Tworzywa sztuczne	0,1800
20 01 99 ex	Odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych, które powstały w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki, popiół	0,4609
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	0,6400
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	20,7510
	Masa odpadów komunalnych (bez odpadów budowlanych i rozbiórkowych)	33,1711
	łącznie masa odpadów razem z odpadami budowlanymi i rozbiórkowymi	52,3171

PSZOK zlokalizowany na terenie gminy spełnia swoją rolę i dał szansę na zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców, skuteczniejszą segregacją odpadów w gminie, a także zmniejszenie ilości „dzikich wysypisk”. Oddanie do użytkowania nowego PSZOK ułatwiło wywiązywanie się z obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, dzięki umożliwieniu mieszkańcom przekazywania odpadów w miarę potrzeb, a nie jedynie podczas zbiórek mobilnych.

5) nadzorują gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym realizację zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości.

Gmina Mszczonów wyposażyła właścicieli i zarządców nieruchomości zamieszkałych w kody kreskowe, które są naklejane na każdy rodzaj worka/pojemnika.

Pracownik firmy odbierającej odpady skanuje za pomocą pidionów kod naklejony przez właściciela nieruchomości, a następnie skanuje odpowiedni kod znajdujący się na wzorniku z przypisanym rodzajem odpadów. Dane z pidionów są przegrywane do programu komputerowego obsługującego system gospodarki odpadami. Na indywidualnym koncie danej nieruchomości zapisywane są dane: kiedy i ile poszczególnych rodzajów odpadów zostało odebrane z nieruchomości.

W 2023r. pracownicy Urzędu Miejskiego w Mszczonowie przeprowadzili 2 kontrole przedsiębiorców wpisanych do Rejestru Działalności Regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, którzy na terenie Gminy Mszczonów wykonują działalność polegającą na odbieraniu odpadów komunalnych - nie stwierdzono nieprawidłowości.

6) ustanawiają selektywne zbieranie odpadów komunalnych, obejmujące co najmniej następujące frakcje odpadów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji.

Selektywne zbieranie odpadów jest zasadą skonkretyzowaną w u.u.c.p.g., m.in. poprzez nałożenie na właścicieli nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania i zobowiązującą przedsiębiorców do odbierania selektywnie zgromadzonych odpadów komunalnych, w tym przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz zużytych opon, a także odpadów zielonych.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023r. liczba mieszkańców objęta systemem gospodarowania odpadami na podstawie złożonych deklaracji wynosiła – 10 990, zameldowanych było natomiast na terenie Gminy 11 106 osób. Różnica pomiędzy liczbą osób zameldowanych a liczbą osób wg złożonych deklaracji wynika z faktu, iż osoby zameldowane na terenie Gminy Mszczonów, ze względu na np. charakter wykonywanej pracy lub miejsce nauki, zamieszkują poza terenem gminy, co potwierdziły w złożonych oświadczeniach.

W ramach „uszczelnienia systemu” w 2023 roku, wezwania do złożenia deklaracji lub wyjaśnień w sprawie przyczyn jej niezłożenia, skierowano do 84 właścicieli nieruchomości na terenie gminy oraz wydano 4 decyzje określające wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Osoby kompostujące bioodpady w przydomowym kompostowniku korzystają z możliwości pomniejszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Na dzień 31 grudnia 2023r. z ulgi tej korzystały 1 192 gospodarstwa. Przysługująca tym osobom ulga w wysokości 3 zł miesięcznie oznaczała zmniejszenie wpływów do budżetu Gminy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w okresie od dnia 1.01.2023r. do dnia 31.12.2023r. w kwocie 145 491,00 zł. Ilość odpadów ulegających biodegradacji zmniejszyła się w porównaniu z 2022r. o 30 Mg.

7) zapewniają osiągnięcie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowanie do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Zgodnie z art. 3b ust. 1, 1a, 1b ucpg gminy były zobowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 35% wagowo za rok 2023. Poziom ten oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych nie uwzględnia się innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne.

Gmina Mszczonów osiągnęła w 2023 r. następujące poziomy związane z zagospodarowaniem wytworzonych na terenie gminy odpadów komunalnych:

- 1) poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wynoszący 49,82 % - zgodnie z art. 3b ust. 1 pkt 1 ustawy Gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 35% wagowo – za rok 2023;
- 2) poziom składowania wynoszący 8,12% - zgodnie z art. 3b ust. 2a pkt 1 ustawy Gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości 30% wagowo – za każdy rok w latach 2025–2029;
- 3) poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r., wynoszący 1,07%, - zgodnie z art. 3c ust. 1 pkt 2 ustawy Gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu 35%.

Z terenu gminy Mszczonów w 2023 roku do termicznego przekształcania przekazano odpady o kodzie 16 01 03 Zużyte opony o masie 17,9640 Mg, niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne o kodzie 20 03 01 – 916,4792 Mg oraz pozostałości z sortowania w ilości 11,8136 Mg.

Zaznaczyć jednak należy, iż w 2021r. nastąpiła radykalna zmiana przepisów prawa, nie tylko w zakresie samych procentowych poziomów recyklingu za rok 2022 i lata kolejne, ale przede wszystkim w zakresie obliczania poziomu recyklingu odpadów komunalnych. Zmiany realizują wymogi unijne, ale z pewnością znacząco wpłyną na zwiększenie kosztów gospodarki odpadami.

Art. 3b. u.c.p.g wprowadzono zapis, iż Gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

(...)

- 1) 45% wagowo - za rok 2024;
- 2) 55% wagowo - za rok 2025;
- 3) 56% wagowo - za rok 2026;

- 4) 57% wagowo - za rok 2027;
- 5) 58% wagowo - za rok 2028;
- 6) 59% wagowo - za rok 2029;
- 7) 60% wagowo - za rok 2030;
- 8) 61% wagowo - za rok 2031;
- 9) 62% wagowo - za rok 2032;
- 10) 63% wagowo - za rok 2033;
- 11) 64% wagowo - za rok 2034;
- 12) 65% wagowo - za rok 2035 i za każdy kolejny rok.

Problemy, z którymi borykają się gminy w całym kraju to:

- 1) słaba jakość selektywnej zbiórki odpadów „u źródła” – odpadów zbieranych przez mieszkańców,
- 2) ograniczenia technologiczne po stronie instalacji przetwarzającej odpady,
- 3) bardzo wysokie wymagania jakościowe stawiane przez recyklerów tj. huty szkła, papiernie, huty metali.

Gmina ma narzędzia umożliwiające poprawę działania i efektywności lokalnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Rozwiązaniem korzystnym dla poprawy jakości segregacji może być system indywidualnej segregacji odpadów, pozwalający przypisać ilość i rodzaj generowanych odpadów do konkretnego gospodarstwa domowego także na osiedlach mieszkaniowych. Podstawę prawną do wprowadzenia takich rozwiązań daje art. 2a u.c.p.g., który stanowi, iż w przypadku, gdy właściciel nieruchomości w uzgodnieniu z gminą zapewni techniczne możliwości identyfikacji odpadów komunalnych wytwarzanych w poszczególnych lokalach w budynkach wielolokalowych, rada gminy może, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, postanowić o ponoszeniu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez osoby wymienione w art. 1 pkt 1 lit. b.

Przykłady takich rozwiązań:

Inteligentne, bezdotykowe pojemniki pomagają w zbiórce selektywnej odpadów komunalnych w mieście. Urządzenie zastępuje zewnętrzne wiaty śmietnikowe.

Tradycyjne kosze na odpady umieszczone w estetycznej obudowie wyposażonej w system ważący i czytnik kodów QR umożliwiają rejestrację masy i rodzaju odpadów przekazanych przez poszczególne gospodarstwa domowe danego osiedla. bezdotykowa obsługa pojemników dzięki automatycznym kłapom. Kolorowe diody i przyjazne komunikaty głosowe ułatwiają mieszkańcom korzystanie z urządzenia. Dodatkowo dostęp do indywidualnego konta z bieżącą informacją o generowanych odpadach motywuje mieszkańców do segregacji.

Wyroby zawierające azbest.

Zgodnie z zasadami określonymi w Uchwale Nr LV/407/18 Rady Miejskiej w Mszczonowie z dnia 22 sierpnia 2018 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji celowej na finansowanie lub dofinansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej na terenie Gminy Mszczonów oraz sposobu jej rozliczenia (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego poz. 8178), Gmina Mszczonów udzieliła dotacji celowej ze środków własnych 13 osobom fizycznym, w wysokości 38 313,00 zł. Unieszkodliwiono 29,715 Mg wyrobów zawierających azbest. Wykonawca prac, tj. Środowisko i Innowacje Sp. z o.o. ul. Marynarska 15, 02-674. Dla każdej nieruchomości została wystawiona karta przekazania odpadu na składowisko odpadów niebezpiecznych zawierających azbest pod adresem: Dobrów 8, 28-142 Tuczępy.

Zgodnie z przeprowadzoną w 2021r. na terenie Gminy Mszczonów inwentaryzacją wyrobów zawierających azbest, do zutylizowania na terenie gminy pozostaje 3 726 Mg azbestu.